

‘COMPOST IS BODEMOPKIKKER’

Bodemvruchtbaarheid is een hot item in de land- en tuinbouw. De waarde van compost als bodemverbeteraar zit menig akkerbouwer al goed tussen de oren. Veehouders zijn nog wat minder bekend met de mogelijkheden van compost, ervaart Bert Luimstra.

Compost wordt met een truck bij het bouwland gebracht en daarna met een breedstrooier verspreid over het veld.

◉ Tekst: Ida Hylkema
◉ Foto: Luimstra

Loon-, grondverzet- en transportbedrijf Luimstra uit Surhuizum betreft groencompost van gemeenten en zet dit af in de landbouw. Compost moet het niet zozeer van de bemestende waarde hebben, maar is vooral gewild door het gunstige effect op de bodem. ‘Compost is een mooie bodemverbeteraar’, zegt Luimstra. Het zorgt voor een hoger organische stofgehalte in de bodem en dat is weer gunstig voor de doorlatendheid voor lucht en water, de weerbaarheid tegen ziektekiemen en het draagvermogen. Een goede bodemstructuur bevordert de beworteling en de opname van voedingsstoffen door het gewas. Bodems met te weinig organische stof slempen eerder dicht en zijn droogtegevoeliger. Ook zijn deze

bodems gevoeliger voor zware machines.

Uitrijden kan en mag het hele jaar door, want voor het uitrijden gelden weinig regels. Alleen als de bovenste bodemlaag is verzadigd met water,

mag compost niet worden uitgereden. Ook mag er tussen september en januari niet worden beregend of bevoeid. Verder gelden er beperkingen voor hellingen, maar daar hebben de boeren in Noord-Nederland weinig last van.

Luimstra merkt dat bodemvruchtbaarheid ook een item wordt in de melkveehouderij. Met de scherper wordende aanwendingsnormen, begint de aanvoer van organische stof uit mest ook hier te knijpen. Dat geldt vooral voor maisland, maar ook voor land dat wordt gebruikt voor roulatieteel met een akkerbouwer. ‘En de mestscheiding op melkveebedrijven heeft invloed’, geeft de mesthandelaar aan. ‘Steeds meer bedrijven gaan mest scheiden. De vaste fractie

gebruiken ze als strooisel en voeren ze vaak af, maar daarmee verdwijnt er dus ook organische stof en fosfaat van het bedrijf.’

Fosfaatruijnte benutten

Met compost kan niet alleen de organische stof worden aangevuld, ook biedt het de mogelijkheid om eventuele fosfaatruijnte nog op te vullen. Het fosfaatgehalte van compost is vergelijkbaar met drijfmest en telt voor de helft mee. Het stikstofgehalte is circa 2,8 gram per kilogram product en de werkingscoëfficiënt is 10, wat betekent dat het 10 procent meetelt voor de gebruikersnorm. ‘Als je als bedrijf dus nog ruijnte over hebt in je fosfaataanwending, kun je dat nog opvullen met compost. Daarmee verbeter je meteen ook je bodem, dus je slaat twee vliegen in één klap’, zegt Luimstra. ‘Dat upgraden van je land moet je wel echt als meerwaarde zien, want compost is niet gratis. De kosten zijn afhankelijk van de regio en het transport en liggen tussen de € 1 en € 5 per ton.’

‘Om te profiteren van de fosfaatruijnte van dit jaar moet de compost wel voor het einde van het jaar op het land’, benadrukt hij. Uitrijden van compost gebeurt met een breedstrooier. De hoeveelheid compost die nodig is, hangt af van het organische stofgehalte van de grond. Meestal wordt uitgegaan van 15 tot 20 ton per hectare.

Compost wordt uitgereden over bouwgrond en daarna ondergepleegd. ‘Uitrijden over grasland is minder geschikt, omdat er sporadisch nog wel eens een scherp voorwerp in kan zitten’, legt Luimstra uit. De compost is gemaakt van groenafval en is vrij van onkruid en zaadkiemen. Van het product is een uitgebreide analyse beschikbaar.

VOOR HET UITRIJDEN VAN COMPOST GELDEN WEINIG REGELS